

До катедра ППНПМ към ПИФ на ЮЗУ

„Неофит Рилски“.

До научното жури, определено със заповед

№ 525 от 27.02.2015г. на Ректора на ЮЗУ.

С Т А Н О В И Щ Е

от **проф. д-р Румен Петров Владимиров**, преподавател по Наказателно право в ПИФ на ЮЗУ „Неофит Рилски“,

на дисертационния труд на тема: **„Престъпления с дискриминационни подбуди според българското наказателно право“**,

автор: **Владимира Владимирова Стоименова**, докторант в задочна форма на обучение в катедра ППНПМ при ПИФ, за придобиване на образователна и научна степен „ДОКТОР“ по професионалното направление Право 3.6, научна специалност „Наказателно право“.

1. Кратки биографични данни.

Докторантът **Владимира Стоименова** е завършила специалността „Право“ през 2008г. Има също завършена бакалавърска и магистърска степен по публична администрация. През 2010г е зачислена за задочен докторант по наказателно право след спечелен конкурс. Работила е като хоноруван преподавател по същата материя, участвала е с доклади в редица семинари и конференции у нас. Членува в СУБ. Има пет публикации по темата на дисертацията и извън нея.

Докторантът е завършил в срок обучението си и във връзка със законосъобразното провеждане на публичната защита е представил всички необходими документи и материали – дисертация, автореферат, справки и декларации.

2. Общо описание на дисертационния труд.

Дисертационният труд има обем от 254 страници, заедно с тези относно съдържанието и използваната литература. В библиографския списък присъстват 186 заглавия на български език, руски език и на латиница. Бележките под линия са респектиращ брой – 321. Структурата следва класическия стандарт, а именно увод, три глави, заключение и библиография на използваните източници. Главите се подразделят на параграфи, последните на точки и подточки за обособяване на разглежданите въпроси по темата.

Глава първа е уводна и е озаглавена „Права на човека“. В отделни параграфи се разглеждат тяхната обща характеристика и взаимна свързаност, произходът и историческото им развитие, както и тяхната защита от международни, регионални и вътрешно национални системи.

Глава втора е със заглавие „Дискриминация“. Най-напред са разгледани въпросите относно обществено негативното явление дискриминация – нейните съществени белези, произход и тенденциите в развитието. След това са систематизирани и анализирани основните видове дискриминация на базата на пет определящи критерия. Накрая изложението е посветено на важния аспект – защитата от дискриминация и използваните инструменти в международен и европейски план, както и в Република България.

На своеобразната основа, която представлява изложението на предходните две глави, основно място и значение придобива **третата глава**, която е наименувана „Дискриминационни престъпления“. В началото се изяснява наказателноправното значение на понятието за дискриминационно престъпление. След това се прави анализ на видовете дискриминационни престъпления, според действащия НК. Това позволява на автора в отделен параграф да изследва и разкрие особеностите на дискриминационното престъпление и преди всичко характерният

дискриминационен мотив и съотношението му с други видове мотиви. Накрая, в последният параграф авторът прави сравнителен анализ на престъпленията с дискриминационни подбуди по НК и тези в Проекта от 2013г. за нов НК.

3. Приноси и приносни моменти в дисертационния труд.

Преди всичко следва категорично да се изрази обща положителна оценка относно разработената тема. Тя е безспорно актуална и се интерпретира цялостно за първи път в нашата научна литература. Това положение има определена връзка и обяснение както за постигнатите високи академични резултати /които очевидно доминират/, така и за допуснатите недостатъци. Все пак към безспорните успехи от приносен характер биха могли да се споменат следните:

- Изясняването на отрицателното обществено явление дискриминация и примерното и обособяване на видове или групи, въз основа на пет критерия;
- Немалка част от приносните моменти се съдържат в основната глава за дискриминационните престъпления, където не само се дава собствено общо определение за тях, но и в критичен план се анализират съществуващите в НК видове дискриминационни престъпления;
- Следва да се оцени с висока оценка изложението за значението на подбудите /мотивите/ в наказателното право и съотношението на дискриминационния мотив с хулиганския, както и с мотивите свързани с омраза, афект и неприязън /като проявление на личен мотив/;
- Аналитичният подход при съпоставителното разглеждане на действащата уредба в НК и тази в проекта за нов НК от 2013г. е удачен. Той е позволил да се направят и някои критични бележки;
- Вниманието заслужават самостоятелно изведените констатации и изводи на докторанта относно криминализацията на съответната категория деяния и немалкото резерви за нейното количествено и качествено усъвършенстване;
- Накрая, но не на последно място следва изрично да се посочат предложенията де леге ференда. Те са общо 16 на брой, дадени са с

примерни текстове и почиват на ясни аргументи /което говори за научна смелост и за основателно самочувствие/, като голяма част от направените предложения по принцип могат да се подкрепят.

4. Критични бележки и препоръки.

Разбира се, дисертационния труд има и някои несъвършенства. Във връзка с това няма да сгреша, ако обобщя, че подобни на допуснатите в дисертационния труд недостатъци, се установяват в значителна част от предходните дисертации, написани от млади хора. От друга страна е ясно, че рядко има научно съчинение без недостатъци и затова се надявам чрез бележките на журито, допуснатите тук да бъдат отстранени или значително намалени. След това работата може да се приведе в годност за издаване като монография, каквото и предложение правя.

Моите бележки и препоръки по същество са за съкращаване изложението в глава първа, за сметка на увеличаването му в глава трета, от която дори могат да се обособят две отделни глави. Има нужда от редактиране на изложението и прецизиране на научния изказ, от разширяване и разширяване и доаргументиране на някои тези и др.

Заклучение.

Постигнатите в дисертационния труд научни резултати и съдържащите се приноси значително доминират над допуснатите слабости. Ето защо считам, че са изпълнени изискванията на ЗРАС и на ППЗРАС и на дисертационния труд на докторанта Владимира Владимиров Стоименова следва **безусловно да се даде положителна оценка за придобиване на образователната и научна степен „ДОКТОР“.**

19.03.2015г.

Благоевград

С уважение:

/Проф.д-р Румен Владимиров/